

VT za dolgotrajno oskrbo na Mednarodni konferenci ASK

Demenca ostaja velik izziv naše družbe

Monika Kubelj

V Ljubljani je nedavno potekala 13. mednarodna konferenca o demenci ASK 2026, ki jo je v Cankarjevem domu organiziralo združenje Spominčica – Alzheimer Slovenija. Srečanje z naslovom »Demenca danes: izzivi in rešitve!« je pod častnim pokroviteljstvom predsednice države Nataše Pirc Musar združilo vodilne domače in tuje strokovnjake. Ti so opozorili, da demenca zaradi staranja prebivalstva hitro postaja eden največjih zdravstvenih in socialnih izzivov sodobne družbe.

Glavni poudarek letošnjega kongresa je bil usmerjen v sistemske rešitve, v novosti in pomen preventive. Tudi Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk) v veliki meri zajema uporabnike s katero od oblik demence, zato smo se ASK konference udeležili tudi iz vstopne točke CSD OSV. Demenca je namreč specifično področje, s katerim se ta zakon neposredno sooča, saj oboleli potrebujejo stalno, visoko specializirano in dolgotrajno nego. Strokovnjaki so poudarili, da mora zakon v praksi zagotoviti stabilno financiranje, kadrovske krepitve in prilagojene storitve, ki bodo bolnikom omogočile čim daljše in varno bivanje v domačem okolju. Poleg sistemske ureditve so na konferenci predstavili najnovejša dognanja s področja zgodnje diagnostike, preventive in inovativnih terapevtskih pristopov. Udeleženci so izpostavili tudi nujnost destigmatizacije demence in širitve mreže demenci prijaznih točk. Zakon o dolgotrajni oskrbi bo uspešen le, če bo tesno povezan z lokalnimi skupnostmi, ki družinam obolelih nudijo ključno vsakodnevno podporo in razbremenitev.

Na konferenci ASK 2026 so kot ključni sogovorniki sodelovali vodilni slovenski strokovnjaki s področja nevrologije, psihiatrije in javnega zdravja. Med njimi recimo prof. dr. Zvezdan Pirtošek, spec. Nevrolog z UKC Ljubljana. Poudaril je pomen hitrega napredka znanosti na področju zgodnje diagnostike in novih terapij. Opozoril je, da zgodnje prepoznavanje bolezni odpira pot učinkovitejšemu lajšanju simptomov in ohranjanju kakovosti življenja. Štefanija L. Zlobec, predsednica združenja Spominčica – Alzheimer Slovenija, je izpostavila nujnost povezovanja sistemskih rešitev z lokalnim okoljem. Njena ključna misel je bila, da noben zakon – vključno z Zakonom o dolgotrajni oskrbi – ne more delovati v vakuumu; uspeh oskrbe je odvisen od močne podporne mreže v skupnosti, destigmatizacije bolezni in konkretne pomoči družinam na domu. Dr. Božidar Voljč, dr. med., strokovnjak za javno zdravje in staranje, se je osredotočil na etične in socialne vidike starajoče se družbe. Opozoril je, da dolgotrajna oskrba ne sme postati le administrativen mehanizem, temveč mora v središče postaviti dostojanstvo človeka ter zagotoviti stabilno in humano okolje za tiste, ki ne morejo več skrbeti sami zase. VT za dolgotrajno oskrbo na CSD OSV skozi postopke odpira številne primere, kjer se je pojavila ena od oblik demenc, jih po potrebi usmeri na skrbništvo, v vsakem primeru pa pomaga z ocenitvijo in odločbo, s pomočjo katere dobijo eno od osnovnih pravic iz dolgotrajne oskrbe.

Podpis pod sliko:

»Žal je demenca še vedno stigma in problematika še vedno ni povsem urejena,« je brez dlake na jeziku povedala Štefanija L. Zlobec, predsednica Spominčice – Alzheimer Slovenija.